

VERDEN EFTER 2015

Mogens Jensen, næstformand for Socialdemokraterne, medlem af Folketingets Udenrigsudvalg og Udenrigspolitisk Nævn

Om mindre end to år er det femten år siden at 191 af verdens ledere med vedtagelsen af FN's Millennium Deklaration i år 2000 forpligtede sig på nogle af de mest ambitiøse mål for den globale udvikling, der nogensinde er formuleret – de otte 2015-mål. Målsætningen var at halvere fattigdom og sult i verden, sikre grundskole til alle, fremme ligestilling og styrke kvinders rettigheder, reducere børnedødelighed med 2/3, reducere dødelighed blandt gravide og fødende, bekæmpe AIDS, malaria og andre sygdomme, sikre en bæredygtig udvikling samt opbygge et gobalt partnerskab for udvikling.

Idag kan vi konstatere at målene har haft effekt. Andelen af ekstremt fattige i verden er halveret. En halv milliard færre mennesker lever idag under FN's fattigdomsgrænse sammenlignet med år 2000. Den globale børnedødelighed er faldet med mere end 30%. Dødsfald forårsaget af malaria er faldet med 25% og langt flere globale borgere har fået adgang til rent vand, hvilket alene mindsker risikoen for sygdomme.

Og selv om der er knap 2 år endnu til at gennemføre 2015-målene, må vi realistisk konstatere, at de positive resultater desværre ikke fortæller hele historien. Fremskridtene er ulige fordelt i verden, hvilket ofte skyldes systematisk diskrimination og manglende respekt for de mest basale menneskerettigheder. Næsten 900 millioner mennesker er stadig kronisk underernærede. Uligheden er vokset voldsomt i mange lande, kvinder rammes i langt højere grad end mænd og ofte er det de fattigste kvinder, der oplever størst ulighed. Og som noget helt fundamentalt er klimaændringerne og den hastige udnyttelse af klodens ressourcer en stor barriere for at opnå yderligere fremskridt i både rige og fattige lande.

Det er derfor afgørende at 2015-målene følges op med nye, klart definerede mål, som i et nyt 15-årigt perspektiv, kan være samlende for et stærkt samarbejde mellem verdens lande om at nå nye fremskridt.

Processen med at formulere de nye mål, der skal drøftes på FN's generalforsamling i 2014 og vedtages på et statsleder-topmøde i september 2015, er allerede i gang over hele kloden.

FN's generalsekretær Ban Ki-moon nedsatte i 2012 et Højniveau Panel med deltagelse af bl.a. den britiske premierminister David Cameron, der i maj i år fremkom med en række anbefalinger. Panelet peger bl.a. på at 2015-målene ikke i tilstrækkeligt omfang har nået de allerfattigste mennesker i verden. Ikke har fokuseret nok på menneskerettigheder, retsstatsprincipper, ytringsfrihed samt åben og retfærdig regeringsførelse. Har manglet fokus på jobskabelse som grundlag for udvikling og generelt ikke er lykkedes med at skabe sammenhæng mellem de økonomiske-, sociale- og miljømæssige tiltag i arbejdet med at skabe en mere bæredygtig udvikling."

I deres anbefalinger til grundlaget for nye udviklingsmål efter 2015 peger Højniveau-panelet på, at målsætningen i den næste 15 års periode må være helt at udrydde den ekstreme fattigdom i verden og sikre alle mennesker de basale menneskerettigheder. At skabe en stærkere sammenhæng mellem den økonomiske politik, socialpolitikken og miljøpolitikken, der giver mulighed for reel bæredygtig udvikling.

Panelet ønsker et stærkt fokus på en inkluderende vækst med fokus på jobskabelse – ikke mindst for unge. Og de understreger behovet for åben og retfærdig regeringsførelse med respekt for menneskerettigheder, retssikkerhed, ytringsfrihed og frie medier.

Og endelig peger Højniveau-panelet på at det er nødvendigt at sikre et stærkt, solidarisk og bindende partnerskab om, fokuseret, at føre målene ud i livet, der ikke alene inkluderer regeringerne men alle berørte grupper, og som også adresserer de økonomiske barrierer, der er en stærk barriere for udvikling bl.a. korrupsion, ulovlige finansielle transaktioner og skatteskjul.

For nylig deltog jeg på vegne af Folketingets Udenrigsudvalg i Post-2015-Konferencen i London arrangeret af FN's Udviklingsprogram (UNDP) og Commonwealth Parlamentariker Sammenslutningen.

Her var der, blandt de deltagende parlamentarikere fra 35 lande, enighed om en række fundamentale forudsætninger for de nye udviklingsmål, der falder helt i tråd med Højniveau-panelets anbefalinger.

Konferencen var enig om at FN's menneskerettighedsdeklaration skal danne grundlag for de nye mål. Der skal være et stærkt fokus på demokratisk og åben regeringsførelse. Den økonomiske politik, socialpolitikken og miljøpolitikken skal integreres for at sikre reel bæredygtig udvikling. Målene skal have stærk fokus på ligestilling og bekæmpelse af ulighed. Og der skal skabes et nyt stærkt globalt partnerskab om i fællesskab at finansiere tiltag for at nå de nye udviklingsmål.

Også EU-familien blev i juni enige om et fælles positionspapir, der på flere felter bakker op om Højniveau Panelets konstateringer og anbefalinger.

Der danner sig altså allerede nu et rimeligt fælles globalt billede af de overordnede udviklingsmål efter 2015. Med socialdemokratiske briller ser billedet fornuftigt ud.

Men det er selvfølgelig vigtigt at også Danmark spiller en stærk og proaktiv rolle i arbejdet med de nye målsætninger og allerede nu forbereder os på at indarbejde nye mål i de kommende udviklingsprogrammer og strategier.

Og her er der god grund til, på Christiansborg, at lade sig inspirere af det positionspapir, som en række danske NGO'er har fremlagt med deres bud på verden efter 2015. Her bakker de også op om de grundlæggende anbefalinger fra Højniveau-panelet, men peger særligt på at de nye mål skal vedtages i en langt mere inklusiv proces, hvor civilsamfundet spiller en central rolle i både formulering og implementering af målene.

Den proces er nu i gang og skal de næste 2 år bruges til at skabe nye udviklingsmål efter 2015 som er klare, enkle og stærkt forankrede i alle lande og de internationale institutioner.

